Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

KURJER EKONOMICZNY & AKCYJNY

Rok III. Nr. 21 Warszawa, 21 grudnia 1928 r. Cena numeru poj. 30 gr. wychodzi w dn. 15 i 30 każdego miesiąca

JUGOSŁAWJA

W radosnej chwili, przed laty pięćdziesięciu, gdy po bohaterskich zmaganiach powiał znów na wyniosłych murach Beogradu sztandar niepodległości, budząc wspomnienia wolności wśród braci z nad Sawy, Drawy i Dunaju, pod obcem jeszcze pozostałych jarzmem, zaczęły realizować się marzenia bohaterskich patrjotów o dniu wolności, dniu zjednoczenia.

Minęło lat czterdzieści. Po dwukrotnych trudach wojennych, morzu nadludzkich poświęceń, zawitał przed laty dziesięciu dzień politycznego zjednoczenia trzech bratnich szczepów jugosłowiańskich, rozpoczynając okres wysiłków o zjednoczenie duchowe i gospodarcze.

W dziedzinie gospodarczej, z chaosu lat powojennych, w okresie lat dziesięciu, stworzono już wiele, mimo piętrzących się przeszkód i kaprysów przyrody, tak dotkliwych w krajach o charakterze rolniczym.

J. K. M. Aleksander I
Król Serbów, Chorwatów i Słoweńców.

ROLNICTWO

W granicach swych obejmuję Jugosławja dziewiętnaście miljonów ha ziemi produktywnej, w tem około sześć miljonów ha roli uprawnej, dwa miljony osiemset tysięcy ha pastwisk, miljon sześćset tysięcy ha łąk, dwieście pięćdziesiąt tysięcy ha sadów, sto dwadzieścia pięć tysięcy ha ogrodów warzywnych i sto osiemdziesiąt tysięcy ha winnic.

W korzystnych warunkach klimatycznych, na urodzajnych równinach, zwłaszcza Wojwodiny i Maczwy, oraz ziem nad Dunajem i jego dopływami, rodzą się wielkie ilości zbóż, zwłaszcza pszenicy i kukurydzy, dające poważne ilości na wywóz, a decydujące w znacznej mierze o dodatności bilansu handlowego.

Niestety, trzy lata ubiegłe, rok powodzi i dwa lata posuszy, nie dały, mimo dobrych zapowiedzi, oczekiwanych plonów.

W uprawie ziemi poszczególne dzielnice znacznie różnią się między sobą. W walce między sochą, którą uprawia się jeszcze 1/3 roli, pługiem i traktorem, zwycięsko wychodzi traktor, wspierany przez Min. Rolnictwa, zmierzające do zmechanizowania uprawy ziemi, drogą kredytów na zakup urządzeń technicznych. Do podniesienia produkcji rolnej zmierza szereg ustaw i instytucji oświatowo-rolniczych.

W sadownictwie rozpoczął się okres standaryzacji. Specjalnie baczną uwagę poświęca się doborowi jabłek i śliwek, w okresie wywozu, że wywóz ich wzmożony przyczyni się znacznie do poprawy bilansu handlowego.

GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

Bogactwo górnicze Jugosławji znane już jest od czasów zamierzchłych.

Przeprowadzane stale poszukiwania i badania dowodzą, iż Jugosławja posiada prawie wszystkie gatunki minerałów, w ilościach niejednokrotnie olbrzymich, brak jednak kapitałów i słaby rozwój sieci komunikacyjnej nie dozwala jeszcze na szybkie wzmożenie eksploatacji. Przeciętna, dotychczasowa wartość roczna produkcji waha się w granicach półtora miljarda dinarów.

Przemysł jugosłowiański w różnych dzielnicach rozwija się nierównomiernie, ma jednak przyszłość przed sobą, dzięki bogactwu surowców i sił wodnych.

W Serbji, po zupełnem zniszczeniu przemysłu w okresie wojennym, rozwija się silnie przemysł rolniczy i drzewny. Z innych dziedzin poszczycić się Serbja może wytwórnią wagonów, wytwórniami maszyn rolniczych, dwiema wytwórniami samolotów i silników lotniczych, papiernią i t. d.

Chorwacja, kraj przed wojną więcej rolniczy, zaczyna się uprzemysławiać. W r. 1910 siła pędna jej przemysłu wyrażała się ilością 40.000 HP, dziś dochodzi do 100.000 HP. Pierwsze miejsce zajmuje przemysł drzewny, następne przemysł metalowy, chemiczny, a nawet elektrotechniczny. Przemysł Chorwacji znajduje się w znacznej mierze w rękach obcych, pracuje głównie na wywóz, gdy w Serbji na rynek wewnętrzny.

Słowenja, bogata w rudy, lasy i siły wodne, to dzielnica najwięcej uprzemysłowiona. Wobec obfitości lasów, zajmujących 40% całej jej powierzchni, rozwija się tu pomyślnie przemysł drzewny, produkujący meble, beczki, parkiety i wełnę drzewną, oraz przemysł papierniczy. Dzięki bogactwu rud i pokładom węgla silnie rozwinięty jest przemysł metalowy, choć rozwój jego osłabia pozostanie hut po stronie austrjackiej. Na czele kopalń rud ołowiu, cynku, rtęci, antymonu, miedzi kroczy znana kopalnia Trbovlje. Gałęzie przemysłowe uzupełnia przemysł włókienniczy i garbarski.

W Bośni, której połowa powierzchni pokryta jest lasami, rozwinął się w pierwszym rzędzie przemysł drzewny, a wywóz drzewa z Bośni stanowi jedną z największych pozycji wywozowych. Drugie miejsce w przemyśle Bośni zajmuje przemysł chemiczny. W mniejszym zakresie rozwija się przemysł owocowo-przetwórczy i kilimowy. Bogactwo rud Bośni jest niezwykle wielkie, są tam całe góry rud. Z kopalń najwięcej znaną jest Ljubija.

W Dalmacji wśród pokładów rud wyróżniają się pokłady bauksytu. Rozwija się przemysł cementowy, eksportujący znaczne ilości cementu, oraz przemysł rybny.

W Wojwodinie kwitnie przemysł młynarski, wytwórnie makaronów, przemysł metalowy (wytw. wagonów, śrub, samolotów).

Czarnogóra zaczyna również rozwijać swój przemysł. Oprócz młynów ma ona wytwórnie olejów. W najnowszych czasach dodatnie wyniki dały poszukiwania olejów mineralnych.

Przemysł jugosłowiański w rozwoju swym stawiać musi opór przemysłom zagranicznym, korzystającym z ulg traktatowych, udzielanych, by zapewnić rolnictwu możność poważniejszego wywozu płodów rolniczych.

HANDEL

W pierwszych latach powojennych bilans handlowy siłą rzeczy nie mógł się przedstawiać zbyt pomyślnie. W stopniowej poprawie wzrósł z 3.000 miljonów dinarów wartości wwozu i zaledwie 700 miljonów din. wywozu w r. 1919 do 7.632 milj. din. wwozu i 7.818 milj. din. wywozu w r. 1926.

W obrotach handlowych między Jugosławją, a Polską, zaznaczył się w roku bieżącym znaczny wzrost. W pierwszych ośmiu miesiącach b. r. wwieziono do Polski towarów jugosłowiańskich za 8.938 tys. zł., a polskich do Jugosławji za 16.943 tys. zł. W roku ubiegłym pozycje te stanowiły w tymże okresie czasu 3.967 tys. zł. i 9.406 tys. zł.

Rzeczą godną uwagi jest rozbieżność między statystyką jugosłowiańską, a polską. Według statystyki jugosłowiańskiej w pierwszem półroczu bież. roku wywóz do Polski wynosił około 7.250 tys. zł., a przywóz z Polski około 17.500 tys. zł. Według statystyki polskiej pozycje te wynosiły 8.218 tys. zł. i 10.722 tys. zł. Różnica między statystykami dowodziłaby, iż istnieją zupełnie zbędni pośrednicy.

W rozwoju handlu zagranicznego duże znaczenie odegra w przyszłości stały stopniowy rozwój floty morskiej i projektowana sieć kolejowa.

Flota handlowa Jugosławji ze skromnych 100.000 ton rej. w r. 1918 wzrosła już w r. 1926 do 233.020 ton rej. wzbogacając nadal swój tonaż, dzięki poparciu społeczeństwa i władz. Mimo dość szybkiego tempa rozbudowy, udział jej w handlu zagranicznym drogą morską jest jeszcze dość skromny, stan ten jednak stale się poprawia. Rozbudowa floty handlowej nabierze jeszcze silniejszego tempa po przeprowadzeniu projektowanych linji kolejowych Beograd-Kotor i Beograd — Sarajewo — Split, które połączą Serbję, Wojwodinę, Slawonję i Bośnię z morzem adryatyckiem, oraz linji kolejowej, łączącej bezpośrednio Slowenję ze Suszakiem. Wówczas cała Jugosławja korzystać będzie mogła z drogi morskiej przez swe główne dwa porty Split i Suszak.

W niezbyt dalekiej więc przyszłości, po usunięciu tak poważnej przeszkody, jaką stanowi niedogodne połączenie kolejowe portów jugosłowiańskich z środkiem kraju, wzmóc się może wybitnie handel morski z Polską, okręty wiozące węgiel i wyroby metalowe do Jugosławji będą mogły zabierać, w drodze powrotnej, rudy, zboże, owoce do Polski.

A nasza Gdynia mile witać będzie bratnią banderę jugosłowiańską.

Ted.

PIERWSZA WYTWÓRNIA SZTUCZNEGO JEDWABIU W JUGOSŁAWJI

W rozwoju przemysłu rodzimego poszczycić się może Jugosławja nową zdobyczą — rozpoczęciem budowy pierwszej wytwórni sztucznego jedwabiu, dotąd w dość znacznych ilościach sprowadzanego, głównie z Włoch i Niemiec.

Rzecz oczywista, iż obcy to w znacznej części kapitał. Powstała o kapitale akcyjnym w wysokości pięciu miljonów dolarów S. A., obejmuje, poza budową wytwórni sztucznego jedwabiu, i przedsiębiorstwo destylacji drzewnej w Teślić w Bośni, o rocznym przerobie około ćwierć miljona m³ drzewa.

PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA JUGOSŁAWJI W 1927 R.

Węgiel. a) Węgiel kamienny. W jedenastu (z ogólnej liczby 19) czynnych kopalniach wydobyto 289.141 t. wart. 75.481.238 din. Wywieziono zagranicę 548 t.

b) Węgiel brunatny. Ze stu czternastu kopalń, czynnych było tylko 61. Wydobyto 3.484.975 t., wart. 714.990.334 din. Wywieziono zagranicę 117.710 t.

c) Lignit. W czterdziestu (z ogólnej liczby 85) czynnych kopalniach wydobyto 970.820 t. lignitu, wart. 112.253.456 din. Wywieziono 1.443 t.

Gaz świetlny. Na trzy koncesje na wydobywanie nafty, jedna tylko była czynna. Wyprodukowano 603.946 m³ gazu świetlnego.

Kamień asfaltowy. Dwie (na ogólną ilość 5) kopalnie były tylko czynne, a przeprowadzono w nich głównie prace poszukiwawcze. Wydobyto 142 t. kamienia asfaltowego, wart. 60.630 din.

Żelazo. a) Ruda żelaza. Wśród 23 kopalń trzy tylko były czynne. Wydobyto 335.899 t. rudy żel., wart. 36.219.672 din. Wywieziono zagranicę 317.797 t.

b) Surówka. W dwu hutach (na 4) czynnych wyprodukowano 22.651 t. żelaza surowego, wart. 28.684.225 din. Wywieziono zagr. 120 t.

J. K. M. Królowa Marja z synem.

Ruda manganu. Jedna tylko kopalnia (na 6) była czynna. Wydobyto 1.971 t., wart. 840.902 din. Wysłano 405 t.

Ruda chromu. Cztery kopalnie (na 10) były czynne. Wydobyto 11.592 t., wart. 6.052.397 din. Z 1.759 t. rudy wyprodukowano 1.028 t. chromu czystego. Wywieziono 7.682 t. rudy i 869 t. chromu czystego.

Bauksyt. Pięć kopalń (na 9) było czynnych. Wydobyto 100.328 t., wart. 10.006.640 din. Wywieziono 90.917 t.

Miedź. a) Ruda miedzi. Jedna tylko (z 15) kopalnia była czynna. Wydobyto 288.040 t., wartości 120.156.077 din. Wywieziono 15 t.

b) Miedź surowa. Z trzech hut miedzi pracowała jedna. Wyprodukowano 12.863 t. miedzi surowej wart. 207.538.003 din. Wywieziono 12.900 t.

Ołów. a) Ruda ołowiu. Na 22 kopalnie trzy były w ruchu. Wydobyto 100.747 t., wart. 49.853.220 din. Wywieziono 1.135 t.

b) Ołów surowy. Jedna (z 3) huta ołowiu była czynna. Wyprodukowano 10.672 t. ołowiu surowego, wart. 61.316.747 din. Wywieziono 9.539 t

Cynk. a) Ruda cynku. Obie kopalnie były nieczynne, wydobywano ją jednak w kopalniach ołowiu. Wydobyto 1.067 t., wart. 934.155 din. Przywieziono z zagranicy 7.525 t., wart. 11.019.628 din.

b) Cynk surowy. W jedynej hucie cynku, jaka istnieje w kraju, przerobiono 9.539 t. rudy. Wyprodukowano 3 526 t. cynku surowego i pyłu cynkowego, wart. 31.373.564 din. Wywieziono 2.384 t.

Piryt. Trzy kopalnie (na 6) były czynne. Wydobyto 57.004 t., wart. 6.154.245 din. Wywieziono 54.399 t.

Antymon. a) Ruda antymonu. Dwie kopalnie (na 8) były czynne. Wydobyto 1.162 t., wart. 5.187.483 din. Wywieziono 50 t.

b) Antymon praw. Jedyna huta antymonu wyprodukowała 149 t. antymonu praw., wart. 1.469.888 din. Wywieziono 124 t.

Magnezyt (w Serbji tylko). Jedna z dwu kopalń była czynna. Wydobyto 1.680 t. magnezytu, wart. 252.000 din.

Gips. (W Serbji tylko). Wyprodukowano 1.064 t. gipsu.

Marmur. (W Serbji tylko). Na cztery kopalnie jedna tylko była czynna. Wydobyto 3.070 t. marmuru, wart. 3.056.658 din. Wywieziono 141 t.

Sól. a) Solanka. Pracowano w jedynej w kraju koncesji solanki. Wydobyto 3.399.855 hl. solanki wart. 3.164.925 din.

b) Warzonka. Pracowały dwie saliny, znajdujące się pod kontrolą władz górniczych. Wydobyto 54.765 t. soli warzonki, (bez soli mor.), wart. 31.561.184 din.

Cement Portland. (W Serbji tylko). W dwu czynnych fabrykach wyprodukowano 35.240 t. Portland cementu, wart. 18.026.667 din.

TARGI JUGOSŁOWIAŃSKIE

W dziesiątych Targach Międzynar. w Jugosławji wzięło udział 616 eksponantów, w tem 394 Jugosłowian, a 222 z zagranicy. Zagranicę reprezentowali Niemcy 89, Austrjacy 43, Szwajcarzy 20, Czesi 16, Amerykanie ze St. Zj. A. P. 14 i Węgrzy 14.

Kraje zachodnie były słabo reprezentowane, choć jest to najlepsza sposobność do wejścia na rynek nowy.

Przed wojną większość ziem dzisiejszej Jugosławji czyniła swe zakupy w Austrji i Niemczech. Zdaje się, że ten stan rzeczy trwać będzie nadal, jeśli przyjmiemy, że kraje zachodnie nie interesują się warunkami zbytu na rynkach bałkańskich.

Gdy sytuacja gospodarcza na Bałkanach, a w pierwszym rzędzie w Jugosławji, poprawi się, wzrośnie ilość wielkich importerów towarów zagranicznych, a wtedy na sukcesy liczyć mogą w pierwszym rzędzie przedstawicielstwa dawne.

Wśród wystawców brak było przedstawicieli Polski, żywimy nadzieję, że na najbliższych Targach zjawią się licznie.

W WALCE Z PŁYWAMI ZAGRANICZNYMI

We have had several incidents of late where attempts have been made by our American cousins to step into control and by so doing reap the harvest of British pioneer work".

W lot zrozumiano w Anglji niebezpieczeństwo, jakie w sobie kryje przedsiębiorczość energicznych yankesów, dążących w pogoni za dywidendami do opanowania poszczególnych towarzystw i zebrania plonów brytyjskiej pracy pionierskiej.

Rozpoczęto kontrakcję. Przez łamy pism przebiega, od czasu do czasu, to ostrzeżenie, to wezwanie do obrony, to wreszcie wieść o zabezpieczeniu reduty.

Charakterystycznym przykładem obrony są zmiany w statucie, jakie przeprowadzono w dniu 14 b. m. na nadzwyczajnem walnem zebraniu akcjonarjuszów tow. „Marconi International Marine Communication Co, Ltd." w Londynie.

W słowach otwarcie szczerych uzasadniają p.p. Guglielmo Marconi(!) i F. G. Kellaway wniosek, by zastrzec w statucie, „iż nigdy więcej niż 25% wydanych akcji T-wa nie może się znajdować w posiadaniu lub pod kontrolą osób, które nie są obywatelami brytyjskimi, dalej, że tylko obywatel brytyjski może być dyrektorem T-wa, przyczem jedynem ustępstwem jest pozostawienie na stanowisku tem tych, którzy je zajmują w chwili wniesienia tego zastrzeżenia do statutu.

Celem tych zastrzeżeń ma być zapewnienie T-wu ciągłości kontroli brytyjskiej.

Akcji tej nie jest celem akademicka opozycja przeciw dopływowi do kraju pieniędzy zagranicznych. Owszem cieszą się i cieszyć się będą z zainteresowania się cudzoziemców losami towarzystw, ale... w granicach, zabezpieczających pozostanie towarzystwa pod kontrolą brytyjską.

Przykładem w tem jest im zresztą sama Ameryka w dziejach amerykańskiego Tow. Marconiego. Tow. to utworzono w r. 1899, ale zawiadomiono je w r. 1919, że rozwój jego będzie stale ograniczany, dopóki nie stanie się towarzystwem, z charakteru, czysto amerykańskiem, inaczej nie uzyska poparcia władz amerykańskich. Wreszcie okazało się nieodzownem oddanie interesów amerykańskich towarzystwu amerykańskiemu, Radio Corporation of America, które przejęło interesy amerykańskiego Tow. Marconiego w Stanach Zjednoczonych.

Rzecz oczywista,, iż zabezpieczenia podobne objąć winny tylko towarzystwa pewnego zakresu działalności, o ogólnem znaczeniu dla państwa, w pierwszym rzędzie jego bezpieczeństwa

W warunkach naszych, nadmiernych utrudnień dopływom kapitałów zagranicznych stawiać nie możemy, winniśmy jednak dobrze nad nimi czuwać, zabezpieczać obronę, a nie ułatwiać im pewnemi posunięciami, zwłaszcza drogą uprzywilejowania akcji, zdobywanie większości olbrzymiej, zwłaszcza w towarzystwach, które powstanie swe zawdzięczają polskim akcjonarjuszom, pionierom rodzimego przemysłu za cenę wielu lat bezdywidendowych. (Ted.).

TOW. AKC. „SIŁA I ŚWIATŁO"

W dniu 5 b. m. minęło lat dziesięć od założenia, przez grono jednostek rzutkich, Tow. Akc. „Siła i Światło", celem budowy i eksploatacji przedsiębiorstw, wytwarzających energję elektryczną, lub opartych na jej zastosowaniu.

W dość krótkim okresie czasu, przetrzymując kryzysy finansowe, walutowe i gospodarcze, rozszerzając stopniowo zakres swej działalności, wpływów i interesów, wyrosło Tow. Akc. „Siła i Światło", ze skromnych początków, na poważną jednostkę gospodarczą, obejmującą szereg pomyślnie rozwijających się towarzystw, w skład jej koncernu wchodzących.

W okresie sprawozdawczym 1927/8, w którym zużycie energji elektrycznej znacznie wzrosło, wywierając dodatni wpływ za zyski bilansowe poszczególnych towarzystw koncernowych, zwiększyły się znacznie wpływy Twa, czysty zysk wyniósł zł. 503.928, *choć nadmierne koszty handlowe, jak na Tow. holdingowe*, wyniosły aż 597.113 zł.

Czysty zysk w wysokości zł. 503.928 pozwolił na wyznaczenie 10% dywidendy. (Akcje II em. dyw. za pół roku). Wypłata dywidendy nastąpi od dn. 2 stycznia przyszłego roku.

Przyjęty na Walnem Zebraniu w dn. 5 b. m. bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nad-

wyżką w wysokości zł. 984.921, przeznaczając z niej na kapitał amortyzacyjny zł. 10.135, a na kapitał rezerwowy zł. 974.786.

Podkreślić należy, iż nie przerachowano udziałów w innych przedsiębiorstwach, określonych w bilansie sumą 2.983.352 zł., przedstawiających podobno wartość czterokrotnie większą.

Jesteśmy zdania, że wartość nominalną akcji należało powiększyć. *Polityka cichych rezerw ma też swe granice, wartość nominalna akcji zbyt mała może wprowadzać w błąd co do rzeczywistej wartości akcji akcjonarjuszów, słabiej się orjentujących w sprawach finansowych.*

Na uwagę zasługuje udział Tow. w Tow. „Sobelpol", w którem bierze udział i „Trust Metallurgique Belge - Francais", wprowadzający obecnie w Polsce nową taktykę działania, system akcji uprzywilejowanych i to w towarzystwach, które powstały dzięki polskim akcjonarjuszom, niezwykłe i niespodziewane — nie dla wszystkich — skoki kursów akcji Tow. w dziesięcioleciu i sprawa obecnie emitowanych akcji uprzywilejowanych.

W najbliższym czasie zajmiemy się temi sprawami w specjalnym artykule.

TOW. AKC. CUKR. „CHODORÓW"

W okresie sprawozdawczym 1927/8, jak się dowiadujemy, wyjątkowo, z imitacji sprawozdania, ogłoszenia o identycznej treści, zamieszczonego na łamach trzech dość znanych pism, dzięki trwałej sytuacji finansowej i posiadaniu dużej ilości cukru bezpośrednio przed podwyżką ceny, wyniósł czysty zysk T-wa 1.541.085 zł.

Wysokość zysku pozwoliła i w tym roku na wypłatę znacznej dywidendy w wysokości 5% i superdywidendy w wysokości 11% od kapitału akcyjnego, łącznie jednego miljona zł.

Rok sprawozdawczy 1928/9, bieżący, zapowiada się mniej pomyślnie, a to w związku ze wzrostem produkcji cukru w Polsce, wskutek czego cukrownie będą zmuszone zbyć większe ilości cukru zagranicą, po cenach nawet w granicach połowy własnych kosztów produkcji.

Przerachowany bilans T-wa na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nadwyżką w wysokości 4.450.274 zł., z czego przeznaczono na kapitał amortyzacyjny 1.315.612 zł., na fundusz rezerw. z przewalutowania 9.661 zł., a na podniesienie kapitału akcyjnego o 50% — 3.125.000 zł.

Przez przelew na kapitał akcyjny, kapitał ten wzrośnie do 9.375.000 zł., a to drogą bezpłatnego wydania 31.250 akcji II em. w stosunku jednej akcji II em. na dwie posiadane akcje I em., z kuponem od 1 lipca b. r. Posiadacze pojedyńczych akcji otrzymają odcinki pięćdziesięciozłotowe, z kuponem od 1 lipca 1928 r. Nowe akcje wydane zostaną prawdopodobnie w połowie kwietnia b. r.

Wypłatę dywidendy rozpocznie Polski Bank Przemysłowy we Lwowie i jego oddziały z dn. 1 lutego b. r.

W skład Rady zawiad. wchodzą pp.: Dr. Leon bar. de Vaux, prezes, Dr. Marcin Szarski, wiceprezes, Ant. hr. Lanckoroński, inż. Bron. Albinowski, Br. Janowski, inż. St. Kremer, Dr. Wilhelm Krzysztoń, Elżbieta ks. Lubomirska, Eug. ks. Lubomirski, Dr. St. hr. Mycielski, Alfred hr. Potocki i inż. Fr. hr. Zamoyski.

W ogłoszeniu T-wa brak zasadniczych wiadomości — o przebiegu kampanji, wysokości produkcji, warunkach techn. pracy, zmianach inwestycyjnych, i t. d. zbyt wiele jest natomiast uwag o przemyśle cukrowniczym.

W sprawie uwag tych zabierzemy, we właściwym czasie, głos, podkreślając jedynie, iż układ ogłoszenia — niema dwu zdań, dodatniego wrażenia nie sprawia, a przecież praca p. inż. St. Kremera na to w pełni zasługuje.

BORMAN, SZWEDE I S-KA, S. A.

W dniu 15 b. m. odbyło się w Warszawie Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów, na którem zebrani reprezentowali 20.613 akcji.

Przedstawiony przez Zarząd bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nadwyżką w wysokości 2.169.433 zł.

Część nadwyżki, zł. 630.000 (wbrew wnioskowi Zarządu, który proponował tylko 504.000 zł., a w głosowaniu — 1275 gł., przeciw 707 gł., nie zdołał wniosku swego utrzymać) przeznaczono na powiększenie kapitału akcyjnego, a z reszty — zł. 680.249 na kapitał amort. i zł. 859.184 na kapitał rezerw. i odpisy.

Podwyższenie kapitału akcyjnego do 3.150.000 zł. nastąpi drogą bezpłatnego wydania jednej akcji nowej na każde cztery, dotychczas posiadane. Ilość akcji wzrośnie do 31.500 po 100 zł. nom. wart.

TOW. AKC. CUKROWNI „OSTROWITE"

W dniu 18 b. m. odbyło się w Warszawie doroczne Walne Zgrom. akcjonarjuszów T-wa, na którem zebrani reprezentowali 9.307 akcji.

W okresie sprawozdawczym 1927-8 r. przerobiono 251.203 q buraków, uzyskując 37.660 q cukru, przyczem koszty produkcji wyniosły 3.184.000 zł. Z otrzymanego cukru zbyto na rynku wewnętrznym 26.795 q, a zagranicą 10.870 q. Czysty zysk z kampanji wyniósł 409.367 zł.

Przy podziale zysku przeznaczono na kapitał zapasowy 20.468 zł., na amortyzację 218.925 zł. na tantjemy i gratyfikację 57.843 zł., na podatki 32 130 zł., a na 5% dywidendę 80.000 zł.

W przedstawionym budżecie na r. 1928-9 uwzględniono wzrost przerobu buraków, a w związku z tem produkcji cukru z tegorocznych 37.660 q na około 52.000 q, co rzecz oczywista, wpłynie i na wzrost kosztów produkcji, które przyjęto na 4.067.000 zł., a w związku z projektowanem zakontraktowaniem uprawy na 2.250 ha, na 4.845.000 zł.

Przedstawiony bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r., zamknięto nadwyżką w wysokości 2.158.550 zł.

Część nadwyżki — zł. 800.000 przeznaczono na powiększenie kapitału akcyjnego do 2.400.000 zł., drogą bezpłatnego wydania 16.000 akcji, w stosunku jednej nowej akcji na dwie posiadane, a na wzmocnienie kapitału amortyzacyjnego — 623.858 zł. i kapitału rezerwowego — 734.691 zł.

W składzie Zarządu nie nastąpiły zmiany. Wchodzą doń pp.: Stanisław Grotowski, prezes, Jan Zagleniczny, wiceprezes i dyr. zarz., Artur Borzewski, Adrjan Chełmicki i Jerzy Siemiątkowski, a jako zastępcy pp.: Bohdan Wydżga i Paweł Radoszewski.

„KOOPROLNA", S. A.

Niezwykły rozmach w zakresie handlowym, pionierskim i finansowania placówek rolniczych zapewnił „Kooprolnej" w okresie 1920—1925 r. czołowe stanowisko w świecie rolniczym, a zarazem i wielką popularność.

Nic więc dziwnego, że trudne położenie finansowe „Kooprolnej", w konsekwencji załamania się kursu waluty w 1925 r. ,wskutek poniesienia, łącznie z syndykatami, olbrzymich strat, a to w związku z zakrojoną na dużą skalę akcją skupu zboża od rolnictwa, po niezwykłym nieurodzaju w r. 1924-25, wywarło w kraju olbrzymie wrażenie.

Dzięki rozwinięciu szybkiej akcji uzdrawiającej, już. od roku 1927 rozpoczął się ponowny rozwój działalności „Kooprolnej", wyrażający się w stale rosnących obrotach i rosnącem zaufaniu dostawców i wierzycieli.

W chwili bieżącej „Kooprolna" jest nadal największą organizacją handlową w Polsce, jednocząc trzydzieści osiem syndykatów, posiadających tylko na terenie b. zab. ros. własne oddziały w 218 punktach, opierając się ponadto na dwu własnych oddziałach w Poznaniu i Katowicach.

Obroty „Kooprolnej" wzrosły w pierwszych jedenastu miesiącach b. r. do 75 miljonów zł., wykazując stałą tendencję wzrostu, obroty zaś Syndykatów rolniczych za rok 1928 przekroczą sumę 150 miljonów zł.

„FIRLEY", S. A.
ZJEDN. FABRYKI PORTLAND-CEMENTU

Pod przewodnictwem p. Jana Odechowskiego odbyło się w dniu 6 b. m. w siedzibie Twa w Warszawie Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów.

Przedmiotem obrad była sprawa podwyższenia kapitału akcyjnego o pięć miljonów zł., z dotychczasowych piętnastu na dwadziecia miljonów zł.

Wniosek Rady Nadzw. Walne Zgrom. jednogłośnie uchwaliło, ze względu na przeprowadzane obecnie nowe inwestycje w fabrykach „Firley'a", które podwyższą produkcję w Górce o 100%, w Rejowcu o 20%, a w Wejherowie o przeszło 100%, tak, że łączna wydajność tych fabryk w roku następnym wynosić już będzie 375.000 ton cementu.

W Górce znajduje się w budowie piec o rozmiarach 86 m. długości; będzie to największy, dotąd wybudowany, piec rotacyjny w Polsce.

Wszystkie roboty budowlane ukończy się jeszcze w tym roku, w połowie roku przyszłego ukończy się montaż maszyn, tak, że wszystkie nowe inwestycje podczas najbliższego sezonu cementowego będą już w pełnym ruchu.

Po zatwierdzeniu kooptacji dwu członków Rady, pp. Alfreda Jarosławskiego i Mieczysława Morawskiego z Lublina, obrady objęte porządkiem dziennym zakończono.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE, S. A.

W dniu 5 b. m. odbyło się w Warszawie Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów Banku.

Przewodniczył obradom Stan. ks. Lubomirski.

Przedstawiony przez Radę bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. przyjęto, przeznaczając z powstałej z przerachowania nieruchomości nadwyżki w wysokości zł. 1.712.328.90 na wzmocnienie funduszu amortyzacyjnego — zł. 292.000, a na powiększenie rezerwy specjalnej — zł. 1.420.328.90.

Nieruchomości Banku przerachowywano niezwykle ostrożnie, zwiększając odnośną pozycję bilansową z 13.251.232 zł. na 14.963.561 zł.; pozycję papierów własnych, udziałów i akcji w przedsiębiorstwach konsorcjalnych w łącznej wysokości 7.399.672 zł. pozostawiono bez zmiany.

Przy kapitale akcyjnym w wysokości 20.000.000 zł. rezerwy jawne w łącznej sumie 3.416.799 zł. przedstawiają się bardzo skromnie, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że Bank będzie prawdopodobnie zmuszony wypłacić w niedługim czasie, za wkłady w oddziale kijowskim, ponad sześć miljonów złotych.

TOW. AKC.
LILPOP, RAU I LOEWENSTEIN, S. A.

W dniu 18 b. m. odbyło się w Warszawie Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów, na którem zebrani reprezentowali 125.781 akcji.

Przedstawiony bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r., mimo ostrożnego przerachowania, wykazał nadwyżkę w wysokości 8.863.879 zł., z której, po przeznaczeniu na kapitał amortyzacyjny zł. 1.543.869, pozostało po drobnych zmianach, 7.318.756 zł.

Władze Tow. wystąpiły z wnioskiem, by z nadwyżki tej przeznaczyć 3.100.000 zł. na powiększenie kapitału akcyjnego z dotychczasowych 9.300.000 zł. na 12.400.000 zł., drogą wydania akcji bezpłatnych w stosunku jednej nowej akcji na trzy dotychczas posiadane.

W udzielonych wyjaśnieniach podkreślono, iż zbytnie podwyższenie kapitału akcyjnego uznano za nieodpowiednie, licząc się z dochodowością T-wa. Rok bieżący jest dla T-wa przełomowy. Wobec akcji zmierzającej do naprawy wagonów we własnym zakresie Min. Komunikacji, dany dział T-wa przekształca się obecnie na dział budowy wagonów, dający mniejsze zyski. Powiększenie kapitału akcyjnego w stopniu znaczniejszym musiałoby się odbić na wysokości dywidendy.

Przez utworzenie z reszty nadwyżki — rezerwy powstałej z przerachow., w wysokości zł. 4.218.756, przy istnieniu już w bilansie pozycji: „rezerwa na uzupełnienie kapitału akcyjnego — 3.017.334 zł." powstanie łączna rezerwa w wysokości 7.236.090 zł., z której stopniowo, w miarę pomyślnych okresów produkcji, podniesie się kapitał akcyjny T-wa do 19 miljonów zł., drogą akcji bezpłatnych.

N. Walne Zgr. przedstawione wnioski przyjęło.

Podkreślić pragniemy jeszcze — rzucony mimochodem — zarys rozwoju T-wa w okresie powojennym.

Gdy wojska rosyjskie opuszczały Warszawę, zabrały ze sobą z zakładów T-wa trzysta wagonów maszyn i tyleż surowców, — resztę zabrali Niemcy.

W okresie powojennym zdołano odbudować w pełni, w stanie przedwojennym, zakłady, a nawet pozbyć się wszystkich długów.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY WE LWOWIE S. A.

Przyjęty przez Nadzw. W. Zgrom. w dniu 15 b. m. we Lwowie bilans przerachowania na dzień 1 lipca nie odbiega od bilansu brutto na tenże dzień.

W tych dniach Bank otwiera swój oddział w Paryżu, powierzając jego kierownictwo p. Cachier, dotychczasowemu członkowi Zarządu Banku.

W najbliższych miesiącach podwyższa Bank swój kapitał akcyjny drogą nowej emisji, z dotychczasowych sześciu, do dwudziestu miljonów zł. Wpływy pełnej nowej emisji są zapewnione.

„KSIĄŻNICA-ATLAS", S. A. WE LWOWIE

Na nadzw. W. Zgrom. akcjonarjuszów, jakie odbyło się w dniu 7 b. m. we Lwowie, pod przewodn. prof. Dr. E. Romera, podniesiono kapitał akcyjny T-wa do 3.000.000 zł., przez przelew 375.000 zł., części uzyskanej z przerachowania nadwyżki.

Wartość nominalna akcji zmieniona będzie, przez przestemplowanie, z dotychczasowych 10 zł. na zł. 11.42 i 6/7...

WILEŃSKI PRYWATNY BANK HANDLOWY, S. A.

W dniu 5 b. m. odbyło się w Wilnie Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów, celem zatwierdzenia przerachowania bilansu, zmian statutu i powzięcia uchwały w sprawie podwyższenia kapitału akcyjnego Banku.

Przewodniczył obradom prezes Rady p. Stanisław Kognowicki.

W sprawie przerachowania bilansu Walne Zgrom. uchwaliło nie wprowadzać żadnych zmian do bilansu surowego na dzień 1 lipca b. r., wszelkie bowiem należności i zobowiązania Banku występują w księgach w pełnej ich wartości kursowej.

Proponowane i uchwalone zmiany statutu przeprowadzono jedynie celem uzgodnienia statutu z nową ustawą o spółkach akcyjnych i z prawem bankowem.

Wniosek o podwyższenie kapitału akcyjnego do 2½ miljona złotych przyjęto jednomyślnie.

CUKR. I RAF. „BOROWICZKI", S. A.

Pod przewodnictwem p. senatora Jana Zaglenicznego odbyło się w dn. 17 b. m. w Warszawie doroczne Walne Zgrom. akcjonarjuszów, na którem zebrani reprezentowali 7.262 akcje, z ogólnej ilości 8.400 akcji T-wa.

W kampanji 1927/8, z zakontraktowanych 1.754 ha otrzymano 342.688 q buraków, z czego przy 6% manco przerobiono 322.056 q. Cukru, przy 17.37% polaryzacji, otrzymano 47.343 q.

Bilans roczny zamknięto, zyskiem w wysokości 156 651 zł. Po drobnych odpisach pozostało zeń 137.753 zł., które przelano na kapitał amortyzacyjny, przeprowadzając w ten sposób częściową zaledwie amortyzację roczną.

Przedstawiony budżet na rok 1928/9, przy wpływach w wysokości 5.505.000 zł., a wydatkach w wysokości 5.517.300 zł., przewiduje niedobór w wysokości 12.300 zł. Niedobór przewidywany tłomaczy Zarząd katastrofalnym spadkiem cen eksportowych, które przy własnych kosztach z wysokości 74 zł., dochodzą zaledwie do 40 zł.

Wśród przeprowadzonych znacznych inwestycji zasługuje na uwagę rozbudowa sieci i taboru kolejowego.

Przy przerachowaniu bilansu na dzień 1 lipca b. r. uzyskano nadwyżkę w wysokości 2.543.791 zł. Z nadwyżki tej przeznaczono na kapitał akc. 1.302.000 zł., na kapitał zapas. 413.255 zł., a kapitał amort. 828.536 zł.

Przy podwyższonym kapitale akcyjnym w wysokości 3.150.000 zł., wynosić będzie kap. zapas. 423.847 zł., a kapitał amort. 2.240.111 zł. Podwyższenie kapitału akcyjnego nastąpi przez zmianę dotychczasowej wartości nom. akcji na 375 zł.

Po uchwaleniu zmian statutu, celem uzgodnienia tegoż z nowem prawem akcyjnem, przeprowadzono wybory uzupełniające do Zarządu.

W skład Zarządu wchodzą pp: Jan Zagleniczny, prezes, Jan Odechowski, Kaz. Dziewanowski, Stefan Gorski, St. Piwnicki, Bol. Soplica, N. Golodetz i H. K. A. Boddington.

TOW. FABR. PORTL. CEM. „WYSOKA", S. A.

W dniu 18 b. m. odbyło się w siedzibie T-wa w Warszawie Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów.

Przedstawiony przerachowany bilans brutto na dzień 1 lipca b. r. wykazuje nadwyżkę w wysokości 5.222.956.28 zł. Po przeznaczeniu zł. 1.526.217.62 na kapitał amortyzacyjny i zł. 96.738.66 na kapitał zapasowy, uchwalono zł. 3.600.000 przelać w całości na kapitał akcyjny.

Przez przelew 3.600.000 zł. na kapitał akcyjny, kapitał ten wzrasta z dotychczasowych 6.000.000 zł. na 9.600.000 zł, drogą bezpłatnego wydania akcjonarjuszom 36.000 akcji nowych, po 100 zł. nom. wart., w stosunku trzech akcji nowych na każde pięć posiadanych.

Nadto uchwalono, na wniosek Zarządu, przelać ze specjalnego funduszu rezerwowego zł. 400.000 na kapitał akcyjny, dzięki czemu kapitał akcyjny T-wa wzrasta do 10 miljonów zł.

W wykonaniu uchwały tej akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie dodatkowe nowe akcje, w stosunku jednej nowej akcji na każde posiadane (łącznie z 36 tys. szt. akcji z przerachowania) 24 akcje.

Reasumując dwie powyższe uchwały — akcjonarjusze T-wa otrzymają, w związku z podwyższeniem kapitału akcyjnego T-wa z 6.000.000 zł. do 10.000.000 zł., bezpłatnie nowe akcje, w stosunku dwu nowych na trzy dotychczas posiadane akcje (przy kapitale 6.000.000 zł.).

Uchwalono również, by 40.000 szt. akcji bezpłatnych uczestniczyło w dywidendzie od dnia 1 stycznia 1928 r.

Rezerwy T-wa przedstawiają się poważnie.

B I L A N S B R U T T O

TOWARZYSTWA FABRYK PORTLAND CEMENTU „WYSOKA", SPÓŁKI AKCYJNEJ

na dzień 1 lipca 1928 roku

sporządzony zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 352).

STAN CZYNNY.

	Nieprzerachowany		Nadwyżka z przerachowania		Przerachowany	
Nieruchomości:						
1) Grunty fabryczne, kopalnie kamienia, kredy i gliny	202.823.30		145.222.06		348 045,36	
2) Bocznice kolejowe	226 760.56		135 048.18		361.808,74	
3) Budynki fabryczne i przyfabryczne	990 240,24		654 522.89		1 644.763,13	
4) Maszyny i urządzenia	5.438 052,76		3 650.957,24		9 089.010,—	
5) Ulepszenia techniczne	462 908,15		—		462.908,15	
6) Kolejka linowa	10 181,54		7.330,71		17.512,25	
7) Beczkarnia	119 906,79		—		119.906,79	
8) Cegielnia	22.667,04		14.019,49		36.686,53	
9) Dominjum Wysoka Pilicka grunty i budynki	791 512,32	8 265.052,70	523.633,52	5 130.734 09	1.315.145,84	13 395.786,79
Ruchomości i inwentarze		417 852,72		92.222,19		510.074,91
Zapasy materjałów		1 560 890,15				1.560 890.15
Produkty gotowe		835 234.42				835.234 42
Gotowizna w kasach i bankach		949 679,13				949 679,13
Weksle i zaliczenia kolejowe		519 542,46				519.542,46
Papiery wartościowe		274.485,45				274 485,45
Dłużnicy		1.881.294.03				1.881 294,03
Koszty produkcji i koszty handlowe		4.548.415,26				4.548 415,26
		19.252 446,32		5 222.956,28		24.475.402,60
Kaucje i rachunki depozytowe		435 000,31				435.000,31

STAN BIERNY.

	Nieprzerachowany		Nadwyżka z przerachowania		Przerachowany	
Kapitał zakładowy		6.000 000.—		3.600 000.—	9.600.000.—	
Przelew ze specjalnego funduszu rezerwowego zatwierdzony przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów					400 000.—	10 000.000.—
Kapitał zapasowy	255.330.92					
Przelew z zysku za 1927 r.	152.614'92*)	407.945,84		96.738,66		504 684,50
Kapitał amortyzacyjny	1.638 112,49					
Przelew z zysku za 1927 r.	1.007 437,20*	2 645.549,69		1.526 217,62		4.171.767,31
Specjalny fundusz rezerwowy		417.246,31*				
Tenże fundusz po uwzględnieniu przelewu na kapitał zakładowy zł. 400 000.—jak wyżej						17 246,31
Podatek majątkowy		94.661,55				94 661,55
Dywidenda niepodniesiona		12 731,34				12.731,34
Wierzyciele		425.151,93				425.151,93
Sumy przechodnie		111.232.71				111.232,71
Straty i zyski						
Zysk za 1927 r. z wyłączeniem podanych wyżej przelewów na kapitał zapasowy i amortyzacyjny oraz na specjalny fund. rezerwowy		1 475 000,—*)				1 475.000,—
Sprzedaż cementu		7.662.926,95				7.662.926,95
		19 252.446,32		5.222 956,28		24.475.402.60
Kaucje i rachunki depozyfowe		435.000,31				435.000,31

UWAGA) *) Walne Zgromdazenie Akcjonarjuszów, które zatwierdziło bilans za 1927 r. oraz podział osiągniętego zysku odbyło się po 1 lipca 1928 r. (w dniu 8 lipca 1928 r.)

PIERWSZA FABRYKA LOKOMOTYW W POLSCE, S. A.

Pod przewodnictwem p. Dyr. Ungara odbyło się w dniu 15 b. m. w Warszawie Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów, na którem zebrani reprezentowali 91.128 akcji.

Przedstawiony przez Radę bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nadwyżką w wysokości 3.546.056 zł. Przez przerachowanie pełne wszystkich pozycji majątkowych: placów, nieruchomości i maszyn uzyskano pozycję około siedmiu miljonów złotych, po odpisaniu jednak półtora miljonów złotych na różnicę przy przeliczeniu zobowiązań walutowych i 2.109.535 zł. na kapitał amortyzacyjny, pozostała nadwyżka czysta w podanej wysokości.

Nadz. W. Zgrom. uchwaliło przelać z uzyskanej nadwyżki — na kapitał akcyjny 2.000.000 zł., a na rachunek specjalnej rezerwy 1.546.000 zł, by wzmocnić kapitały zapasowe.

Przez przelew 2.000.000 zł. na kapitał akcyjny, kapitał ten wzrasta do ośmiu miljonów zł; akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie jedną nową akcję, z kuponem za r. 1928, na każde trzy dotychczas posiadane.

Przy kapitale akcyjnym w wysokości 8.000.000 zł., a łącznej wartości budynków, maszyn, ruchomości i inwentarza w sumie 19.788.276 zł., wynosić będą kapitały rezerwowe, łącznie z amort. 8.175.494 zł.

TOW. AKC. WARSZAWSKICH DRÓG ŻEL. DOJAZDOWYCH

Przedstawiony Nadzw. Walnemu Zgrom. akcjonarjuszów w dniu 4 b. m. bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nadwyżką w wysokości 10.128.965 zł.

Z nadwyżki tej przeznaczono: 1) 6.377.000 zł. na powiększenie kapitału akcyjnego, drogą podniesienia wartości nominalnej 63.770 akcji z 220 na 320 zł., 2) 43.695 zł. na kapitał zapasowy, 3) zł. 193.155 na kapitał amortyzacyjny, 4) zł. 260.000 na podniesienie wartości nomin. 2.600 akcji II em. (dywidendowej), 5) zł. 842.226 na rezerwę na opłatę zaległego podatku dochodowego za okres 1925/7 r., 6) zł. 863.325 na rezerwę na opłatę podatku majątkowego, 7) zł. 928.796 na rezerwę na opłatę, należności za dostawy i prace b. władz rosyjskich, w r. 1915 na linji Grójec — Nowe Miasto, 8) zł. 71.872 na rezerwę na pokrycie należności b. władz rosyjskich z tytułu podatków i opłat obowiązujących, 9) zł. 435.539 na spisanie straty czasowej eksploatacji linji Grójec — Nowe Miasto w okresie 1917 — 1927 r., 10) zł. 41.633 i zł. 71.722 na pokrycie różnic inwentarzowych.

Przez przelew z rezerwy specjalnej zniesiono w bilansie przerachowania pozycję należności od rządu rosyjskiego za straty wojenne, a to zgodnie z życzeniem, wyrażonem przez Min. Komunikacji.

Po zatwierdzeniu przez Nadzw. W. Zgrom. bilansu przerachowania przystąpiono do rozważania budżetu na rok 1929.

Przewidywane z eksploatacji czterech linji Twa dochody w r. 1929 przyjęto w budżecie w wysokości 6.824.303 zł. Wydatki na wynagrodzenie pracowników koszty eksploatacyjne i przewidziane prace określono w wysokości 6.025.990 zł. Czysty dochód wynosiłby zł. 798.313, a po przewidywanych ustawowo przelewach na kapitał zapasowy, amortyzacyjny i rezerwę na podatek dochodowy — 465.798 zł. Właściwy czysty zysk stanowiłby 2,2% od kapitału akcyjnego I i II em.

Według zestawień budżetowych podatki, opłaty rządowe i komunalne, łącznie z podatkiem dochodowym wyniosą 2% kapitału akcyjnego i tyleż wyniosą świadczenia socjalne.

Wręcz niezrozumiałem jest dla nas obciążenie Twa komunikacyjnego podatkiem obrotowym w wysokości 2½% przy innych i tak już dość znacznych podatkach zwykłych i olbrzymich świadczeniach socjalnych.

Wiemy, iż jeśli się zamierza ożywić ruch budowlany, zwalnia się nowe domy od podatków od nieruchomości w okresie szeregu lat.

Niema dwu zdań, że stolicy naszej, leżącej dalej na Wschód, od najbliższych stolic europejskich, niżby wnioskować można z długości linji powietrznej, niezbędne są szerokie płuca i umożliwienie zdobycia lepszych warunków mieszkaniowych, w promieniu jaknajdłuższym od Warszawy, a to zależne jest w wybitnej mierze od jaknajwiększej sieci komunikacyjnej, możliwie zelektryfikowanej.

Względy strategiczne pominiemy, choć mają one pierwszorzędne znaczenie.

Na własne siły w rozbudowie sieci komunikacyjnej ciężko nam liczyć, a nie możemy zaprzeczyć, że nadmierne ciężary podatkowe i socjalne, gdy akcjonarjusze mogą liczyć zaledwie na dywidendę aż 2%, nie mogą oddziaływać zbyt przyciągająco na przypływ kapitałów zagranicznych.

Nie możemy się oprzeć wrażeniu, że gdyby zwolniono wszystkie komunikacyjne od podatku obrotowego w całości, lub w znacznej mierze, to przez przypływ kapitałów zagranicznych na inwestycje i rozwój sieci komunikacyjnej, nowe wpływy podatkowe, pośrednie i bezpośrednie, w związku z długotrwałym obiegiem nowych środków pieniężnych, byłyby znacznie wyższe, niż dotychczasowy podatek obrotowy.

TOW. AKC. F. CUKRU I RAF. „CZERSK"

W dniu 18 b. m. odbyło się w Warszawie, pod przewodnictwem p. Edwarda Bersona, doroczne walne Zgrom. akcjonarjuszów

W okresie sprawozdawczym 1927-8 r. w czasie sześćdziesięciodniowej kampanji przerobiono 105.008 q cukru białego.

Na produkcji cukru poniesiono stratę, dzięki jednakże różnym wpływom, a zwłaszcza nadwyżce z parcelacji folwarku Zychów, zamknięto okres sprawozdawczy zyskiem w wysokości 214.458 zł.

Mocą uchwały W. Zgrom. cały czysty zysk przelano na kapitał amortyzacyjny.

Przedstawiony W. Zgrom. bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nadwyżką w wysokości 743.076 zł. Po spisaniu straty za rok 1926-7, przeznaczono na kapitał amortyzacyjny 198.000 zł., a na stworzenie specjalnej rezerwy — resztę 363.488 zł.

Przy niezmienionym kapitale akcyjnym w wysokości 1.728.000 zł., inne kapitały, łącznie z amortyzacyjnym, wynoszą 1.575.321 zł.

W skład zarządu wchodzą ponownie pp.: Edward Berson, prezes, M. Berson, Al. Kraushar, H. Lewy, Karol Sachs, a jako zastępcy pp.: Stan. Brzeziński i Dr. Al. Rozstocki.

POLSKIE ZAKŁADY MARCONIEGO, S. A.

W oparciu o „Marconi Wireles Telegraph Co" w Londynie, jego patenty, w posiadaniu obecnie własnego kapitału akcyjnego w wysokości czterech miljonów złotych i poważnych kredytów zagranicznych, mogły już Polskie Zakłady Marconiego nakreślić w roku bieżącym poważny program produkcji, dążąc do pokrycia całkowitego zapotrzebowania rynku wewnętrznego w zakresie aparatów radjowych.

W bieżącym jeszcze sezonie ma się ukazać na rynku pierwsza grupa w ilości trzydziestu tysięcy aparatów detektorowych. Produkcja głośników i gigantofonów (o zasięgu głosu 1 km) ma być rozszerzona.

Pole zbytu produkcji jest zapewnione. W roku ub. obrót sprzętem radjowym w Polsce wyniósł mniej więcej szesnaście miljonów złotych, przyczem z zagranicy, głównie z Niemiec, importowano sprzętu radjowego jeszcze za około dziewięć miljonów złotych. W roku bieżącym, przy większej ilości stacji radjofonicznych, popyt na sprzęt radjowy bezsprzecznie wzrośnie, wzrost więc produkcji Polskich Zakładów Marconiego przewidywać może wzmożenie się importu.

Podkreślić należy, iż według umowy z „Marconi Wireles Telegraph Co" wszelkie zamówienia, jakie Tow. to otrzymuje z Finlandji, Estonji, Rumunji, krajów bałkańskich, Persji i Indji, wykonane będą w Warszawie, dając przez uzupełnienie zamówień krajowych, możność ciągłości pracy około dwustu robotników i dziesięciu inżynierów. (N).

TOW. STARACHOWICKICH ZAKŁ. GÓRN., S. A.

W dniu 3 b. m. odbyło się w Warszawie, pod przewodnictwem prezesa Rady p. Czesława Klarnera Nadzw. Walne Zgrom. akcjonarjuszów Twa, celem zatwierdzenia bilansu przerachowania, przyjęcia nowego statutu i powzięcia uchwały w sprawie podwyższenia kapitału akcyjnego Twa.

Bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nadwyżką w wysokości 10,778.237 zł. Przyjmując za wytyczną przerachowania takie oznaczenie wartości objektów majątkowych, by odpowiadało wartości rzeczywistej i dochodowości, przerachowano jedynie wartość lasów i maszyn.

W poprzednim bilansie lasy, o obszarze tysiąca pięciuset włók drzewostanów dębowych i sosnowych, tworzyły pozycję w wysokości 8.499.063 zł. Po przerachowaniu pozycja ta wzrosła do 14.500.000 zł., a więc prawie o 72%.

Jeśli weźmiemy pod uwagę, iż lasy te oszacowała komisja, delegowana z ramienia Banku Gosp. Kraj., na 44 miljony zł., przyznać musimy, iż przy pierwszym bilansie złotowym przyjęto wartość lasów zbyt skromną.

Wartość przebudowywanej obecnie huty, kopalń i kolejek zwiększono o 475.512 zł. do 5,224.802 zł.

W zakładach mechanicznych przerachowano w pełnej skali maszyny i urządzenia; wartości zabudowań fabrycznych, w większości żelbetonowych, nie przerachowano, by konieczność większych odpisów amortyzacyjnych zbyt nie uszczuplała w latach przyszłych zysków. Przy przerachowaniu maszyn i urządzeń uzyskano nadwyżkę w wysokości 4.098.814 zł.

Nadwyżki uzyskane z przerachowania lasów i maszyn uzupełniają drobne nadwyżki w łącznej sumie 84.575 zł., tworząc łączną nadwyżkę w wysokości 10.778.237 zł.

Na wniosek Rady, N. W. Zgrom. uchwaliło przelać całą tę nadwyżkę na kapitał amortyzacyjny.

Przy kapitale akcyjnym w wysokości 26.400.000 zł., wynosić będą rezerwy: kapitał zapasowy — 2.737.103 zł., kapitał amortyzacyjny — 18.047.667 zł., kapitał rezerwowy specjalny — 998.662 zł., a rezerwa waloryzacyjna — 140.787 zł.

Przedstawiony przez Radę, a przyjęty po ożywionej dyskusji nowy statut Twa, zgodny z nowem prawem akcyjnem, wprowadza jako władze Twa: Walne Zgrom. akcjon., Radę nadzorczą i Zarząd. Cała władza wykonawcza Twa spoczywać będzie w rękach Zarządu. Kontrolę wykonywać będzie Rada Nadzorcza. Komisji Rewizyjnej Starachowice posiadać nie będą.

Wniosek Rady o podwyższenie kapitału akcyjnego Twa o 50%, do 39.600.000 zł. umotywowano stałym wzrostem obrotów Twa i przeprowadzanemi, w myśl planu zakreślonego, inwestycjami.

W roku 1926 obroty Twa wynosiły około 5.600.000 zł. W następnym, 1927 r. obroty te wzrosły przeszło trzykrotnie, do 18.000.000 zł., dochodząc w roku 1928 do około 21 miljonów zł.

W roku bieżącym skoncentrowano całą uwagę na uruchomienie całej huty, opierając je na zupełnem zmodernizowaniu, nie szczędząc poważnych wydatków, a które przekroczyły już sumę ośmiu miljonów złotych.

Walne Zgrom., po wysłuchaniu obszernych umotywowań wniosku i przedstawieniu planu pracy w najbliższej przyszłości, planu wymagającego znacznych środków pieniężnych, uchwaliło upoważnić Radę do powiększenia kapitału akcyjnego Twa o sumę w granicach 13.200.000 zł., drogą nowej płatnej emisji, pozostawiając do uznania Rady termin, jednorazowość lub seryjność emisji, cenę emisyjną i warunki emisji.

Nowa emisja umożliwi Twu skonwertowanie krótkoterminowych zobowiązań na obligacje z kilkunastoletnim okresem umorzenia i przeprowadzenie dalszych inwestycji, związanych z budową pieca elektrycznego do wyrobu stali szlachetnej, dotąd w województwach środkowych niewytwarzanej.

„FERRUM", S. A. W KATOWICACH

Spółka Akcyjna „Ferrum" posiada odlewnię stali, fabrykę osi do wozów ciężarowych i drobnych wyrobów żelaznych (śruby, nity, nakrętki), zakład budowy aparatów i warsztaty do spawania gazem wodnym.

Odlewnia stali — najstarsza na Górnym Śląsku — wytwarza odlewy dowolnej jakości aż do wagi jednostkowej 15 ton, mianowicie części maszyn, okucia wagonów, kształtki rurowe, pudła wentylowe, cylindry do pras i inne odlewy rdzeniowe, bieguny, pierścienie do łamaczy, płyty pancerne do mieszadeł rurowych, śruby okrętowe, łożyska do mostów, płyty łożyskowe i t. p.

Drugi dział fabryczny wytwarza osie do zwykłych wozów ciężarowych i do wozów wojskowych; następnie śruby, nakrętki, nity i drobne wyroby żelazne do nawierzchni kolei żelaznych, oraz do potrzeb poczty i telegrafu.

W zakładzie budowy aparatów wytwarzane są piece obrotowe dla przemysłu cementowego, bębny do suszarń różnego rodzaju, bębny do prażenia rudy, jako też inne aparaty i zbiorniki dla przemysłu chemicznego i ceramicznego.

Główny oddział stanowi spawalnia gazem wodnym o produkcji rocznej 20.000 ton rur. Jeszcze przed kilkunastu laty nie można było mówić o wielkim przemyśle w zakresie spawania rur żelaznych o dużej średnicy, natomiast obecnie przemysł ten jest konieczny dla całego szeregu innych ważnych gałęzi przemysłu i gospodarki społecznej.

Potężne rurociągi z żelaza zlewnego, spawane gazem wodnym, ciągną się pod powierzchnią ziemi pod miastami i służą celom sanitarnym do oczyszczania miast, jako rurociągi kanalizacyjne. Pozatem inne rurociągi znowu doprowadzają czystą wodę, zapotrzebowanie której do celów mieszkaniowych i gospodarczych oraz przemysłowych stale wzrasta.

Rurociągi, robione dawniej z żelaza lanego, obecnie spawane z własnej stali Siemens-Martina, przenoszą energję światła i ciepła z jednego miejsca na drugie na przestrzeni wielu kilometrów. Te wspaniałe duże arterje życia kulturalnego przedstawiają wytwory przemysłu, względem którego jednak z punktu widzenia technicznego nie są stawiane zbyt duże wymagania. Należyte zrozumienie kulturalnego znaczenia tej gałęzi przemysłu osiągniemy, jeżeli udamy się na wysokie góry Szwajcarji, albo do Szwecji, Szkocji, Południowej Ameryki, Kalifornji, Japonji, — jednem słowem tam, gdzie istnieje możność eksploatacji „białego węgla". Dotąd potężne ilości energji, zawarte w wysoko położonych górskich jeziorach oraz w górskich rzekach, toczą się rok rocznie w doliny, rozbijając się o skały w formie dzikich potoków i wodospadów i tracąc nieużytecznie swą siłę, niosąc często spustoszenie i śmierć, zamiast pracy i życia.

Tu właśnie znajduje właściwe zastosowanie wytwórczość Spółki Akcyjnej „Ferrum". Potężne przewody ze spawanych rur żelaznych niosą ciekłą energję „białego węgla" do turbin wodnych, znajdujących się w dolinie, gdzie wspomniana energja przetwarza się w elektryczną. Energja „białego węgla" przedstawia nieprzebrane źródło siły i światła.

Rurociągi, wykonane przez Spółkę Akcyjną „Ferrum", czynią użytecznemi siły miljonów koni mechanicznych. Znaczenie przemysłu, wytwarzającego rury z żelaza zlewnego uwydatnia się w całej pełni z rozważania ,że spad 1.500 m. wody wywołuje w dolnej części rurociągu ciśnienie wewnętrzne 150 atmosfer i że takie ciśnienie może być opanowane z dostatecznem bezpieczeństwem nawet przy bardzo znacznych średnicach.

Sp. Akc. Ferrum zawczasu oceniła przyszły rozwój tego przemysłu i zdołała rozbudować odpowiednio swe urządzenia warsztatowe oraz ulepszyć metody fabrykacji przez wprowadzenie całego szeregu własnych specjalnych konstrukcyj. Najśmielsze projekty rurociągów turbinowych mogą być wykonane obecnie we wspomnianych warsztatach.

Setki rurociągów dla turbin o wysokiem ciśnieniu dla hydroelektrycznych zakładów we wszystkich częściach świata, wykonanych w ostatnich dziesięcioleciach w warsztatach „Ferrum", świadczą o znaczeniu tej firmy na wszechświatowym rynku.

Znaczna część dawniejszego rynku zbytu była stracona w czasie wojny światowej, — jak również z powodu zmian, wywołanych przez wojnę w życiu gospodarczem i politycznem. Lecz obecnie, dzięki energji i szczególnie wytrwałej pracy ludzi, stojących na czele Spółki, a przedewszystkiem przez niedoścignioną techniczną wytwórczość zakładu, udało się znowu osiągnąć dawne czołowe stanowisko na wszechświatowym rynku. Organizacja działu zagranicznego została zmieniona od podstaw i osiągnęła już znaczne sukcesy. I tak wykonane zostały w ciągu ostatnich 5 lat m. in. następujące instalacje we Włoszech: Isola, Venaus, Hone, Gabiet, Ampollino, Cavalou, Maen, Ponale; w Ameryce Północnej: instalacje San Joaquin, Feather River i Edison. W końcu Spółce Akcyjnej „Ferrum" udało się osiągnąć po ciężkiej walce z całą konkurencją światową dwa duże zamówienia dla Japonji, każde na c-a 6.000 ton rur wysokoprężnych. Pierwsze z tych zamówień zostało już załatwione ku zupełnemu zadowoleniu firmy zamawiającej.

Własne biuro techniczne opracowuje projekty instalacyj rurociągowych we wszystkich szczegółach zupełnie samodzielnie, a inżynierowie - specjaliści monterzy firmy prowadzą na odległych budowlach prace instalacyjne, związane nieraz ze znacznemi trudnościami.

Zakład do spawania gazem wodnym Sp. Akc. „Ferrum" dostarcza: rury z żelaza zlewnego o średnicy od 300 do 3.000 mm., o grubości ścian przeszło 6 mm. i poszczególnej długości do 40 m. dla rurociągów kanalizacyjnych, wody, pary i gazu, z połączeniami kryzowemi lub nasówkowemi.

Jako specjalność wytwarza wysokoprężne rurociągi do turbin, zbiorniki do gazu i płynów, wszelkie dzwony powietrzne i gazowe dla wysokiego ciśnienia, maszty do okrętów wojennych, żórawie masztowe, morskie beczki pływające, bębny do centryfug, panwie do topienia, spawane kotły i t. p.

„ELEKTR. OKRĘG. W ZĄGŁ. DĄBROWSKIEM". S. A.

Przedstawiony Nadzw. W. Zgrom. w dniu 6 b. m. bilans przerachowania na dzień 1 lipca b. r. zamknięto nadwyżką w wysokości 6.286.565 zł.

Na kapitał akcyjny z nadwyżki tej przeznaczono zł. 2½ miljona, na kapitał odn. — 900.000 zł., na kapitał rezerwowy — 2.886.565 zł.

Przez przelew 2.500.000 zł. na kapitał akcyjny, kapitał ten wzrośnie do 12.500.000 zł., drogą wydania bezpłatnie jednej nowej akcji na cztery posiadane.

„ELEKTR. OKRĘG. W PRUSZKOWIE", S. A.

Na Nadzw. Waln. Zgrom. w dniu 6 b. m. przyjęto bilans przerachow. na 1 lipca b. r. zamknięty nadwyżką w wysokości 1.863.809 zł.

Część nadwyżki — zł. 1.353.357 przeznaczono na wzmocnenie kapitału amortyzacyjnego, a część — zł. 510.451 na kapitał rezerwowy.

Przy niezmienionym kapitale akcyjnym w wysokości 2.500.000 zł. wzrosły kapitały rezerwowe do prawie 2.000.000 zł.

TOW. STARACHOWICKICH ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH, S. A.

Bilans brutto na dzień 1 lipca 1928 roku

STAN CZYNNY		
MAJĄTEK NIERUCHOMY:		
Lasy, Grunta i budowle	17.699.268 39	
Huta, kopalnie i kolejki	5.224.802 66	
Zakłady Mechaniczne	26.948.266 92	
Nieruchomość w Warszawie	224.875 13	50.097.213 10
NOWE ROBOTY:		
na Hucie	607.611 20	
„ Kopalniach	313.466 99	
w Zakładach Mechanicznych	376.548 83	1.297.627 02
RUCHOMOŚCI:		
Inwent. i narzędzia w Zakład.		1.602.918 62
MAGAZYNY:		
na Hucie i Zakład. Mechanicz.		3.054.560 27
PÓŁFABRYKATY:		
niewykończ. wyroby w Zakład.		1.543.333 81
GOTOWE WYROBY:		
w Zakładach		2.321.676 61
LASY — RACHUNEK BIEŻĄCY		804 836 99
GOTOWIZNA		142.908 90
PAPIERY PROCENTOWE		131.300 —
WEKSLE		445.101 11
DŁUŻNICY:		
Banki	91.299 12	
„ zabezpiecz. kredytów	17.780.150 —	
Zaliczki dostawcom	3.195.916 70	
Akcepty kaucyjne	517.000 —	
Odbiorcy	1.859.622 33	
Różni	1.101.482 30	24.545.470 45
KOSZTY OGÓLNE W WARSZAWIE		279.058 09
KOSZTY OGÓLNE W STARACHOWICACH		369.908 17
PODATKI I OPŁATY STEMPL.		289.659 26
UBEZPIECZENIA		50.471 23
PROCENTY		600.967 94
RÓŻNICE KURSU NA WALUT.		290 97
KOSZTY EMISJI I WYMIANA AKCJI		13 10
DOM PRZY UL. WARECKIEJ Nr. R-k BIEŻĄCY		48 842 43
OTRZYMANE GWARANCJE		9.476.101 50
Złotych		97.102.259 57

STAN BIERNY		
KAPITAŁ ZAKŁADOWY		26.400.000 —
KAPITAŁ ZAPASOWY		2.737.103 49
KAPITAŁ UMORZENIA		18.047.667 26
KAPITAŁ SPECJAL. REZERW.		998.662 19
REZERWA WALORYZACYJNA		140.787 13
WIERZYCIELE:		
Akcepty	5.811.604 34	
Banki	8.387.091 26	
Bank — akcepty na zabezpieczenie kredytów	17.780.150 —	
Dostawcy	1.072.236 05	
Dostawcy — akcepty kaucyjne	517.000 —	
Zaliczki M. S. Wojsk.	2.300.062 15	
Różni	1.511.013 75	37.379.157 55
SPRZEDAŻE		1.628.977 91
PRZECHODNI		210.765 41
ZYSK ZA 1927 ROK		83.037 13
WYDANE GWARANCJE		9.476.101 50
Złotych		97.102.259 57

CUKR. I RAF. „BOROWICZKI“, S. A.

Bilans za okres od dn. 1 lipca 1927 r. do dn. 30 czerwca 1928 r.

po przerachowaniu majątku nieruchomego na zasadzie Dz. Ust. Nr. 38 z dn. 28.III-28 poz. 352.

WINIEN (Aktywa).		
Grunty		
Pod zabudowaniami fabrycznemi, poza fabryką ziemia orna ogółem 218 mrg. 133 pr.	166,549.11	
Droga bita i telefon do Płocka	91,394.88	257,943.99
Budynki		
Budynki fabryczne i mieszkalne		2,619,141.16
Maszyny i aparaty		3,054,394.27
Ruchomości		331,333.80
Inwentarz żywy		5,031.50
Kolejka		
Tory główne, bocznice, rozjazdy i tory ładunkowe	2,293,987.04	
Tabor kolejkowy	204,696.45	2,498,683.49
Magazyn		
Remanent na dzień 1/7 28 r.		237,043.42
Nawozy sztuczne		
Remanent na dzień 1/7 28 r.		7.028.43
Węgiel		
Remanent na dzień 1/7-28 r. 45,226 q.		217,504 86
Cukier kampanji 27/28		
Remanent na dzień 1/7-28 r. 16,616 q.		1,611,240.40
Cukier w produktach		
Remanent na dzień 1/7-28 r. 964,9 q.		77,192.—
Cukier eksport 1927/1928		
Remanent na dzień 1/7-28 r. 5,898 q.		326,880.10
Kasa fabryczna		
Gotówka na dzień 1/7-28 r.		13,890.30
Kaucje		24,165.38
Papiery wartościowe		65,940.04
Nowe urządzenia		59,640.60
Plantatorzy		2,317,419.45
Dłużnicy		1,317,424.32
Sumy przechodnie		
Wydatki okresu przyszłego		500,701.35
		15,542,598.86

(Passywa) MA.	
— 8,400 szt. akcji a zł. 375.—	
Kapitał zakładowy	3,150,000.—
Kapitał zapasowy	423,847.48
Kapitał amortyzacyjny	2,240,111.86
Niewypłacona dywidenda	187.34
Kasa przezorności	70,920.44
Wierzyciele	7,623,058.52
Akcepty	1,767,675.43
Sumy przechodnie	
Wydatki okresu przeszłego	110,145.86
Zysk okresu 1927/1928 r.	156,651.93
	15,542,598.86

Częstochowskie Zakłady Wyrobów Włókiennych „STRADOM“, Sp. Akc.

Przerachowany brutto bilans na dzień 1 lipca 1928 roku

AKTYWA.	
1. Grunta i budowle	3.397.430,97
2. Maszyny, urządzenia zakładów i przyrządy	10.854.266,41
3. Materjały surowe i pomocnicze	2.746.083,79
4. Fabrykacja	1.887.268,36
5. Kasa	43.207,37
6. Weksle	536.578,88
7. Papiery procentowe	93.217,09
8. Dłużnicy	3.799.950,39
9. Depozyty	250.000,—
Zł.	23.608.003,26

PASYWA.	
1. Kapitał zakładowy	6.400.000,—
2. Kapitał zapasowy	1.388.844,31
3. Kapitał amortyzacyjny	8.118.285,12
4. Wierzyciele	5.951.826,88
5. 5% obligacje	128.928,44
6. Akcepty	702.913,—
7. Niewypłacona dywidenda	331.801,75
8. Depozyty członków Zarządu	250.000,—
9. Nadwyżka z przerachow. majątku	335.403,76
Zł.	23.608.003,26

„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“

SPÓŁKA AKCYJNA

Biians Brutto przerachowany na dzień 1 lipca 1928 r.

(zgodnie z rozporządzeniem p. Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 roku)

STAN CZYNNY	Zł. gr.
Maszyny i aparaty	13,176,951.37
Budynki w Tomaszowie	11,022,872 59
Nieruchomość w Warszawie	1,093,461.17
Grunty w Tomaszowie	316,226.50
Ruchomości	65,574.48
Gotowizna:	
w Kasach	1,065,049.25
w Bankach	16,961,717.50
Akcje Banku Polskiego	119,636.25
10% Pożyczka Kolejowa	3,246.19
Udział w przedsiębiorstwach pokrewn.	1.—
Weksle	3,196,668.08
Dłużnicy: Odbiorcy	7,536,179.26
Różni	2,033,151.87
Zapasy surowców i materj. techn.	3,912,541.47
Zapasy jedwabiu	3,068.841 67
Depozyty	373,883.05
Koszta produkcji	12,728 860.60
Koszta handlowe i administracyjne	803,571.44
Podatki	378,469.21
Świadczenia socjalne	417,392.43
	78,274,295.38

STAN BIERNY	Zł. gr.
Kapitał zakładowy	39,000,000.—
Kapitał zapasowy	4,193,500.83
Kapitał amortyzacyjny	4,584,451.44
Rezerwa specjalna	568,750.—
Różnica z przerachowania na 1-go lipca 1928 r.	3,485,975.76
Kasa Przezorności i Fundusz pomocy Pracowników	449,257.13
Wierzyciele	5,792,694.89
Niewypłacona dywidenda	283,178.35
Depozyty Różnych	373,883.05
Rachunek jedwabiu	19,542,603.93
	78,274,295.38

Szef Księgowości: Szymon Kronholc.

TOW. PRZEM. Z. MECH. LILPOP, RAU I LOEWENSTEIN

Bilans przerachowania na dzień 1 lipca 1928 r.

AKTYWA.	
Nieruchomości	17.827.933,—
Ruchomości	405.197,44
Maszyny i urządzenia	6.013.636,67
Nowe budowle	76.273,18
Magazyn Główny	3.584.358,70
„ Żelaza	3.453.112,09
„ Drzewa	1.988.433,57
„ Opału	55.085,81
„ Nr. V.	149.543,10
Roboty niewykończone	4.956.731,37
Dłużnicy:	
Banki	371.255,19
Odbiorcy	615.874,02
Dostawcy r-ki złot.	611.483,43
„ „ walut.	198.990,05
Różni	363.098.13
Kasa	27.217,18
Weksle w portfelu	566.971,53
Dep. pap. wart. w Kasie	34.640,70
Dep. akcji „LRL“ IV em. na kup. dyw. 1922 r.	39,78
Dep. pap. wart. w B-ku Zach.	262.396,84
Różni za kaucje	41.822,13
Udziały konsorcjalne	9.483,—
Oddział F-ki w Krzemieńcu	1,—
Produkcja warsztatów	8.821.883,32
Koszty warsztatowe	2.638.730,51
Koszty ogólne	1.543.083,51
	54.617.275,25

PASSYWA.	
Kapitał Zakładowy	12.400.000,—
Rezerwa na uzupełnienie kapitału zakładowego	3.017.334,90
Rezerwa powstała z przerachowania	4.218.756,30
Kapitał Zapasowy	197.563,64
Kapitał Amortyzacyjny	4.201.636,10
Fundusz Ubezpieczeń	81.288.58
Akcepty	3.147.206,48
Właściciele depozyt.	86.158,95
Kaucje Czł. Zarządu	30.000,—
Kasa Przez. Urzędnik.	186.488,19
Kasa Oszczędn. Robotników	60.992,65
Niepodniesiona dywidenda	328.609,94
Wierzyciele:	
Banki r-ki złot.	447.055,88
„ „ walut.	34.443,37
Min. Kom. zal.	9.195.145,10
Kol. El. Łódzk. zal.	671.150,04
Tramwaje w W-wie	407.500,—
Łódzk. Kol. Doj.	296.674,72
Odbiorcy różni	35.698,49
Dostawcy r-ki złot.	1.224.027,31
„ „ walut.	160.329,36
Różni	1.422.337,60
Sumy przechodnie	115.559,67
Faktury	12.458.168,11
R-k Dzierżaw	60.444,05
Straty i zyski 1927 r.	132.705,82
	54.617.275,25

Bilans surowy S. A. Handl. Roln. „KOOPROLNA“

	W dniu 30 czerwca 1928 zamknięcia Winien	Na dzień 1 lipca 1928 otwarcia Winien	W dniu 30 czerwca 1928 zamknięcia Ma	Na dzień 1 lipca 1928 otwarcia Ma
Nieruchomość	123.061,64	139.178,79		
Ruchomości	213.015,18	272 662 24		
Towary	1.950.259,24	1.950.259 24		
Kaucje	100.102,40	100.102,40		
Różni za kaucje			100.000,—	100.000,—
Odbiorcy	33.902.980,53	35.209.087,66	13.302.442,05	13.305.972,53
Różni	607.553,50	613.059,78	1.737.001,31	1.737.001,31
Przedstaw. Gdańskie	257.347,24	257.347,24		
Papiery wart. i udz.	3.751.137,12	3.751.137,12		
Weksle rozrachun.	272.593,54	272.593,54		
Sumy przechodnie			165.825,13	165.825,13
Weksle w inkasie	32.623,18	32.620,27		
Weksle	3.671.863,41	3.689.450 18		
Zaliczenia kolej. i poczt.	5.917,16	5.917,16		
Czeki obce	1.742,17	1.895,49		
Kasa Walutowa	5.611,81	5.910,08		
Kasa	58.014,03	58.014,03		
Kapitał akcyjny			500 000,—	500.000,—
„ zapasowy			449.224,13	445.921,33
„ amortyz.			21.615,02	21.615,02
„ rezerwowy			728.124,61	—
Wpłaty na akcje			1.082.500,—	1.082.500,—
Niewyp. dywidenda			2.433,57	2.433,57
Wierzyciele hipot.			416,67	416,67
Banki	11.226.374,73	11.309.659,06	36.766.041,10	38.846.264 08
Akcepty			5.639.675,91	5.700.581,72
Dostawcy	8.083.256,95	8.088 086,20	3.508.430,59	3.588.725,38
Koszty handlowe	564.379,32	564.379,32		
Podatki	76.358,12	76 358,12		
Różnice kursowe	7.153,01	7.153,01	946,20	946,20
Bonifikaty				356.21
Prowizja towar.			590.127,64	589.771.43
Dyskonto	428.860,21	428.860,21	102.361,26	102.361,26
Procenty			603.746 48	603.746,48
Straty i Zyski	11.327,95	11.327.95	53.370,77	53.370,77
Awanse	2.750,—	2.750,—		
Żyro gwarancyjne			2.373.744,08	2.373.744,08
Różni za gwarancje	2.373.744,08	2.373.744,08		
Akcje w przechow.			325,—	325,—
Depozyty Czł. Rady	325,—	325,—		
Różni za zdep. akcje	1.377.163,59	1.377.163,59		
Akcje w depozycie			1.377.163,59	1.377.163,59
	69.105.515,11	70.599 041,76	69.105.515,11	70.599.041,76

PIERWSZA FABRYKA LOKOMOTYW W POLSCE, S. A.

Bilans przerachowany na 1 iipca 1928 r.

STAN CZYNNY:	Zł. gr.
1. Place, grunty, las	155,212.63
2. Bocznice kolejowe	188,355.38
3. Budynki	6,390,845.82
4. Maszyny i urządzenia techniczne	12,252,675.74
5. Ruchomości, narzędzia i inwetarz	1,144,755.10
6. Materjały i półfabrykaty	13,361,931.55
7. Kasa	137.672.26
8. Papiery pocztowe	32.440.85
9. Banki	400,439.08
10. Dłużnicy	996,902.18
11. Weksle	26,000.—
12. Depozyty	108,201.51
13. Koszty ogólne, Procenty, Dyskonto	867,788.31
Suma bilansowa	36,063,220.41

STAN BIERNY:	Zł. gr.
1. Kapitał akcyjny	6,000.000,—
2. Kapitał zapasowy	279,691.93
3. Kapitał specjalny	310,405.05
4. Kapitał amortyzacyjny	6,039,341.66
5. Zobowiązania długoterminowe	3,498,777.39
6. Wierzyciele	2,943,753.96
7. Akcepty	1.649,186.58
8. Faktury	11.017,225.50
9. Kaucje	108,201.51
10. Sumy przechodnie	296,071.91
11. Dywidenda niepodniesiona	374,508.81
12. Pozostałość z przerachow. bilansu	3,546,056.11
Suma bilansowa	36,063,220.41

TOW. AKC. CUKROWNI „OSTROWITE“

Bilans na dzień 31 marca 1928 roku

STAN CZYNNY		
Gotowizna		13.663,05
Papiery procentowe		97.629,80
Grunta, budowle, inwentarz żywy, martwy i tabor kolejowy:		
a) grunta	26.600,—	
b) budynki fabr. i mieszkalne	1.012.472,98	
c) roboty ziemne, kanały i drogi	98.672,31	
d) inwentarz żywy i martwy	112.790,57	
e) tabor kolejowy	216.297,43	1.466.833,29
Maszyny i aparaty		1.006.232,88
Dłużnicy:		
a) Kartel	1.063.669,71	
b) Banki	112.731,27	
c) Plantatorzy	854.174,71	
d) Różni	95.715,02	2.126.290,71
Budowa kolei wąskotorowej Wola — Brodnica		729.497,81
Remanenty:		
a) Cukier, 4.410,— q. a Zł. 101.27	446.600,70	
b) Melas, 450.— q. a Zł. 7,—	3.150,—	
c) Różne Materjały	287.510,45	
d) Pasza	4.489,09	741.750,24
		6.181.897,78

STAN BIERNY		
Kapitał zakładowy		1.600.000,—
Kapitał zapasowy		149.547,12
Kapitał amortyzacyjny		528.195,40
Spejalna rezerwa walutowa		1.228,31
Remont powojenny		76.114.18
Wierzyciele:		
a) Kartel	385.882,30	
b) Banki	440.470,48	
c) Plantatorzy	78.826,34	
d) Różni	725.532 10	1.630.711,22
Weksle własne		1.406.959,63
Kasa przezorności pracowników cukrowni		64.973,95
Dywidenda nieodebrana za lata dawne		15,72
Izba Skarbowa w Warszawie, akcyza		271.887,—
Podatek majątkowy		42.898,13
Zysk z kampanji 1927-28 r.		409.367,12
		6.181.897,78

Naczelny redaktor i wydawca: TADEUSZ KURASIEWICZ.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ul. Szopena 10—9, tel. 424-07.

Sp. Akc. Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska“, Warszawa, Szpitalna 12.